

Kompositoriske Smuler

Onsdag 1. oktober 2014 kl 19.00

Køge Kirke

Kirkestræde 26, 4600 Køge

Teit Kanstrup, baryton – Christian Larsen klarinet
Kuno Kjærbye violin – Kirsten Beyer–Karlshøj klaver

opfører

Kuno Kjærbyes musikalske udlægning af
Søren Kierkegaards Filosofiske Smuler

1. Det virkelige er ikke mere nødvendigt
2. Hvad der er skeet
3. Den umiddelbare Sandsning
4. Med hvilken Troen
5. Allegro appassionato
1. sats fra sonate nr. 1 for klarinet og klaver i f-mol opus 120 Johannes Brahms
6. "Gjordemoder"
7. Andante
2. sats fra sonate for violin og klaver i A-dur K526 W.A. Mozart

I sit skrift Filosofiske Smuler arbejder Søren Kierkegaard med tidslige begreber som f. eks. "Tilblivelsen" eller "Øieblikket";
"... Hvorledes forandres det, som bliver til; eller hvilken er Tilblivelsens Forandring? thi dersom det Tilblivende ikke i sig selv forbliver uforandret i Tilblivelsens Forandring, saa er det Tilblivende ikke dette Tilblivende, men et andet ..."

eller i en parakdoksal begrebssammenfletning:

"Og nu Øjeblikket. Det er vel kort og timeligt som Øieblikket er det, forgangent, og dog er det fyldt af det Evige. Et saadant Øieblik maa dog have et særligt navn, lad os kalde det : Tidens Fylde"

Bruno Walter en af det tidlige tyvende århundrede største dirigenter talte om den udstrakte musikalske tid – en tidlig rummelighed, som han markant så manifesteret i Mozarts operaer. Her ejer tre sekunders musik en dybde og historie, som ligger langt udover de 3 sekunders faktiske forløb.

Det er præcis den iagttagelse – spændingsfeltet mellem erindringen og nuet, som blev bestemmende det valg af musik, jeg ville nærme mig Søren Kierkegaards skrift med.

Dels min egen musik med sin intenderede karakter, dels den musik af Mozart og Brahms jeg ville citere fra, genopdage ved at komponere videre ind i dens særegne motivverden.

Ved at give mig i kast med at gendigte – omkalfaltre et værk af W.A. Mozart, så afklaret og fuldkomment i sin form som det er, følte jeg mig mange gange nærmest sat i samme situation, som et af de mange "uskyldige" ord "mulighed" f. eks. Søren Kierkegaards svimler rundt med. Her spindes man helt om bag ordets umiddelbart konkrete betydning og ud i et tomrum:

"det Ikkeværendes Intethed, og den tilintetgjorte Mulighed..." og videre hen i en tilstedeværelse – et moment, som med Søren K's ord rummer gnisten af "hiint Øieblik skjult i det Evige, indoptaget deri."

Den proces er i fuld samklang med hele udgangspunktet for Filosofiske Smuler, hvor Søren Kierkegaard tager udgangspunkt i Sokrates' spørgsmål om "Hvorvidt kan Sandheden læres". Søren K's tese (ligesom Sokrates' selv) er at den ligger implicit i een selv, at al "Læren og Søgen kun er Erindren", og derved kommer Søren Kierkegaard ind på det "historiske" som begreb med den iboende tidsoplevelse – og forløb som ethvert historisk udgangspunkt nødvendigvis må rumme : Kan der gives et historisk Udgangspunkt for en evig Bevidsthed ; hvorledes kan et saadant interessere mere end historisk ; kan man bygge en evig Salighed paa en historisk Viden ? (indledende motto for "Filosofiske Smuler")

I 1. sats Det virkelige er ikke mere nødvendigt og 2. sats Hvad der er skeet har jeg indarbejdet motiver og store citatafsnit fra W.A. Mozarts Sonate for violin og klaver K526. 6. sats "Gjordemoder" har ikke direkte citater fra Brahms, men ejer en påmindelse om Brahms ved mit akkordvalg og rytmik.

Brahms komponerede sin sene sonate for klarinet og klaver nr. 1 i f-mol med en metamorfosisk satsteknik, hvor det musikalske motiv virker i et referencerum der både er bagud- og fremad-rettet; i det lys kan man se anskue dette værk som en musikalsk analogi til Sk's dobbeltrettede tidsbegreb.

Kuno Kjærbye oktober 2013

Kuno Kjærbye – komponist og violinist.

Uddannet på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium, og debuterede fra solistklassen med violin i 1985; et års studier på New England Conservatory, Boston, USA 1982–83.

Medlem af Dansk Komponist Forening, Dmf og Solistforeningen af 1921.

Har modtaget arbejdslegater og bestillingshonorarer fra Statens Kunstfond, KODA, Dansk Komponist Forening, Vikingskibsmuseet, Det Jyske Ensemble, Hvidovre og Hjørring Kommune, Tivolis Promenadeorekster m.fl.

TEIT KANSTRUP – baryton

basbaryton, uddannet fra Det Kgl. Danske Musikkonservatorium og fra Royal Academy of Opera i London hvor han blandt andet har spillet hovedrollen i Figaros Bryllup med Sir Colin Davis som dirigent. Er ofte engageret som solist i oratorier og optræder med forskellige operakompagnier, bl.a. med Operaen i Midten i Puccinis La Boheme, og i 2011 i rollen som Dandini i Rossinis Askepot med Opera on Location. Er medlem af ensemblet Music for The Mysteries.

CHRISTIAN LARSEN – klarinet

I 1981 diplom fra Det Kgl. Danske Musikkonservatorium, medlem af Aalborg Symfoniorkester som bl.a. soloklarinettist i mere end 20 år, nu leder af Hjørring Musikskole. Har givet kammerkoncerter i Danmark, Norden og Baltikum og uropført mange nye værker. Han har i flere år spillet sammen med Kuno Kjærbye i forskellige ensembler bl.a. Letmarkkvartetten og uropført og indspillet flere af KK's værker deriblandt Havhingsten – en billedkoncert

KIRSTEN BEYER-KARLSHØJ – klaver

I 1996 debut fra Det Kgl. Danske Musikkonservatoriums kammersolistklasse. Har givet koncerter i USA, Tyskland, Østrig, Skandinavien, Grønland og Færøerne mm. Har vundet flere priser bl.a. 2 pris i Danmarks Radios Kammermusik konkurrence i 1996 og 3. pris i Graz 1997 "Schubert og det 20. århundrede".

Har siden 1993 haft et musikalsk samarbejde med Kuno Kjærbye i Letmark Kvartetten og i andre ensembler. Kirsten Beyer-Karlhøj var bl.a. med til at uropføre og indspille Havhingsten – en billedkoncert.

Efter koncerten vil publikum blive budt på et glas vin og en dialog om Søren Kierkegaards skrift og musikken, man netop har hørt.